

Adres:
Krasnik Lub. 23-200

PSK

29

ppor. BOBER Alicja Kazimiera
zam. Michałowska

1
3119/USK

SPIS ZAWARTOŚCI TECZKI — 3119/WSK

BOBER Alicja Kazimiera
zam. Michałowska

I. Materiały dokumentacyjne

I/1 – relacja właściwa ✓ k. 4, s. 1-6

I/2 – dokumenty (sensu stricto) dot. osoby relatora ✓ k. 23, s. 1-29

I/3 – inne materiały dokumentacyjne dot. osoby relatora

II. Materiały uzupełniające relację ✓ k. 1, s. 1

III. Inne materiały (zebrane przez „relatora”):

III/1 – dot. rodziny relatora —

III/2 – dot. ogólnie okresu sprzed 1939 r. —

III/3 – dot. ogólnie okresu okupacji (1939 – 1945)

III/4 – dot. ogólnie okresu po 1945 r. —

III/5 – inne... —

IV. Korespondencja ✓

.....
.....
.....
.....

V. Wypisy ze źródeł [tzw.: „nazwiskowe karty informacyjne”]

VI. Fotografie —

I/1 Relacja własna

- relacja własna, Kwasiuk 2002, rkps (oryg.), k. 2, s. 1-4
- spis żołnierzy sprowadz. przez A. Bobera, 2002, rkps (oryg.) k. 1, s. 5
- przebieg służby wojskowej A. Bobera, [b.d.] rkps, kopia, k. 1, s. 6

Piszę w odpowiedzi na apel Archiwum

Wpłynęło dnia 26.04.1

Ld. 2256 WSK 1000

P. O.

Alicja Karimiera Bober ur. 26 marca 1922 r. we Lwowie. Ojciec Adam Wiktor Bober był drukarzem - recerem i autorem „Historii drukarni lwowskich” (Ossolineum 1926 Lwów) - oraz pamiłki pokrewnych broszur. Matka: Maria Emilia Bober z domu Szumińska.

Przed wojną ukończyła Gimnazjum SS Maryrejtanek i zaczęła naukę w Liceum Pedagogicznym. Materiałowa do Związku Harcerstwa Polsk.

8 lutego 1940 r. aresztowana wraz z siostrą Jędrę Wandę Bober za udział w „kontrewolucyjnym spisku gen. Januszajtisa” i jako rodzinę aresztowanej wywieziono nas na resztanie dn. 13 kwietnia 1940 r. - Rodniców, siostrę Ojca Fryderykę Bober - emerytowaną nauczycielkę i mnie, do Karachstanu. Tam dotarła do nas moja siostra we wrześniu 1941 r., po amnestii rolniczej z lagru Wierchnyje Czuby na Nowosybirskiem.

Razem z siostrą dotarłyśmy do Uzbekistanu i z końcem marca wyjechałyśmy do Pomocniczej Stolicy Wopkowej w Guzarze, gdzie 10 maja ułożyłyśmy pismo do władz. Tam przesłaliśmy korespondencje.

Evakuacja do Iraku objęła nas w połowie sierpnia. Od tamtego czasu zostałam zhospitalizowana, by po długotrwałym leczeniu w Polskim Szpitalu PCK w Teheranie (ogólne wycieńczenie, aneemia i malaria) w połowie listopada 1942 wrócić do Ośrodka Zapasowego - w Teheranie, a w pierwszych dniach grudnia 1942 r. - w Iraku: Djaluli. Od połowy grudnia pełniłam funkcję świetliczarki w Baonie Saperów w Kiryl - Ribot, skąd odkomenderowano mnie z końcem

lutego 1943 r. do Szkoły Młodszych Ochotników w Pa-
lestynie; Rehovot. Tam zdałam maturę humanis-
tyczną w lutym 1944 r. - w Nawarecie.

W grupie 200 byłych Młodszych Ochotników posia-
dających świadectwa dojrzałości albo świadectwa
ukończenia gimnazjum ("matura matura") zostałam
promowana do pomocniczej służby w lotnictwie
i w kwietniu 1944 r. przybyłam do Wielkiej Brytanii.

Po kursie unitarym w North Berwick skierowano
nas do Winslow na kurs przygotowania do WAAF.
Po ukończeniu dostałam przydział pracy urzęd-
niczej ("clerk general duty") w Srebrstwie Myśliwców
Polskich pod dowództwem płk. Jerzego Bajana w Stan-
more pod Londynem. Pracowałam tam do końca
września 1944 r., do czasu skierowania na studia
na Polskim Wydziale ^{Leżarskim} Medycyna Uniwersytecie
Edynburskiego, w związku z czym zrezygnowałam z lot-
nictwa zostałam przeseregowana do PWSK, tak
jak trzynastu ochotników oprócz mnie.

Od października 1944 do końca czerwca 1946 r.
studiowałam. Po ukończeniu 1 roku wyszłam na
mając w czerwcu 1945 r. za Adama Michałowskiego,
kolegę z roku, odkomenderowanego na studia
z Polskiej Marynarki Wojennej. Po ukończeniu
drugiego roku nasz Polski Wydział Lekarski V.E.
został zlikwidowany i nie umożliwiono nam konty-
nuacji studiów, na Wydziale angielskim.

W czerwcu 1947 r. zostałam zdemobilizowana ze
względu na powrót do Kraju, który nastąpił 12.VI.1947 r.

Dzień: Elżbieta - wr. 7.IV.1947 w Edynburgu

Teresa - 12.X.1948 w Krakowie

Jerzy - 2.III.1951 w Krakowie

Przez kilka długich lat nie mogłam znaleźć
pracy, o której starałam się przedkładać swoje

dokumenty, bez pojęcia o tym, że są pryncypalną
 odmową zatrudnienia: świadectwo dojrzałości wy-
 dane przez Szkołę Młodszych Ochotniczek (w Armii
 Andersa!!), studia medycerne (dwa lata) w Wielkiej
 Brytanii i staż nad repatriowaną. W końcu ktoś
 życzliwy wyjaśnił mi, że te ^{istotnie} dokumenty dyskwalifi-
 kują mnie w PRLu i dopiero wtedy zdobyłam
 pracę magarynierki w Proterosmi Dentystycznej
 w Gdańsku: IX, 1955r. - IX, 1956r. Następne posady
 zależały od miejsca zatrudnienia mego męża.

W Marzycinie byłam niekwalifikowaną nauczyciel-
 ką IX, 1956 - I, 1957r. Od 1.VII, 1958r. miałam etat
 instruktora sanitarnego w SanEpid w Krasniku,
 zaś od 16.X, 1958r. przeniesiono mnie na kierow-
 nictwo Powiatowej Biblioteki Publicznej ^{w Krasniku}, krajowa
 do IX, 1971r. W tym czasie odbyłam półtora roczny
 kurs bibliotekarski, roczny kurs bibliograficzny oraz
 studia na U.M.C.S. w Lublinie, uzyskując dyplom ma-
 gisterski na Filologii Polskiej. We wrześniu 1971r. zosta-
 łam przeniesiona do Liceum Ogólnokształcącego
 w Krasniku na etat nauczyciela języka angielskie-
 go. Uprawnienia zdobyłam na Kursie Centralnym
 w Częstochowie w 1972r. Po przejściu na emeryturę
 pracowałam nadal, w niepełnym wymiarze godzin
 do grudnia 1991roku.

Szkolny i biblioteczni niejednokrotnie zapraszali
 mnie na spotkania kombatanckie z młodzieżą
 - także po rezygnacji z pracy narodowej. Mam
 dość dużo pamiątek i dokumenty z okresu II Wojny,
 które mogłam reprezentować na spotkaniach.

Posiadam rapiski i wiersze z restania, fotografie
 z SMO w Palestynie. Spisałam też swoje przeżycia na
 restaniu oraz w Szkole MO w Palestynie. Mogę wypi-

racie z nich narwiska i imiona osób, z którymi
zatknał mnie los - jeśli to się do czegoś przyda. I/1-4
14

Wyrok sądu, otrzymany przez moją siostrę Irenę
Marię Wandę Bober w całości zawarty jest w książce
Jerego Hegierskiego „Lwów pod okupacją sowiecką 1939
- 1941” s. 334-338, w tłumaczeniu autora, którego
ten dokument wyphotografowała. Został jej wręczony we
Lwowie, we wrześniu 1940 r., w chwili opuszczenia Wę-
rzenia i deportacji do lagru na Sybir. Oryginał
posiada.

Obecny jej adres: Irena Wanda Majchrowska (ur. 26. I,
1918 r. we Lwowie) - Centrum „B” bl. 5 m. 47, 31927 Kraków,
Nowa Huta.

W dniach 23.V. - 2.VI. b.r. odbędą się zjazd sra-
towsy byłych Aktywnych Ochotniczek (które po ukoń-
czeniu SMO podlegały autonomicznej mobilizacji)
w Pułtusku, w Domu Polonii.

Mimo poważnych problemów zdrowotnych planu-
ję wyjazd do Pułtuska. Poinformuj się na koleżanki
o pracach Memoriału z myślą o wzbogaceniu
zbiorów Archiwum, do czego je zachęca.

One wydały „Książkę pamiątkową Silesi Aktyw-
nych Ochotniczek w 1976 r. w Londynie, zawierającą
historię SMO oraz wspomnienia.

Poinformuj mi A. Bobińskiej: „Pomocniczą Wojsko-
wą Służbę Kobiet 2 Korpusu”, w której znalazłiam
kilkadzienną narwisk znajomych z PWSK.
Gdzie mogłabym ją nabyć?

Konkretnie z inicjatywami owojej pracy.

Z pozdrowieniami

Alicja Michałowska, ul. Koszarowa 1 m. 1
tel (081) 88 44 859 23-200 Kraśnik

Spis 21 ratowników

History since outbreak of war until date of arrival in this country.

13. IV. 1940 r. zostalam wywieziona do Karachstanu: re-
mipalatyjska obl., urdiarski rejon, kotchor Bas-Bulak.

29. X. 1941 r. przenieslismy sie do rejonowego miasteczka
Urdiār, skąd

28. III. 1942 r. przyjechalam do Guzar, gdzie po komisji zdrow-
nia zostalam do P.S.K. i tam porostalam do wyjazdu na
granice, ukonieczony kurs smellicowski.

19. VIII. 1942 r. przyjechalam do Sahlavi, stamtąd, jako chora,

31. VIII. 1942 r. do Beherani, do szpitala P.C.K., z którego wyszłam

14. XI. 1942 r.

3. XII. 1942 r. przyjechalam do Khanepie, skąd zostalam pon-
ownie do 10-go Paonu Sapentw Armii [w Qizyl-Ribat] na smel-
licarce, od du. 17. XII. 1942 r.

25. II. 1943 r. zostalam do Sroty Młodnych Ochotniczek w Os-
lestynie, celem stworzenia egranium dojmalsci.

3. III. 1944 r. z S.M.O. porobicilam do Urvedka Zapasowego
w H. Mugar.

19. III. 1944 r. zmianą miejsca postyju do Gassariu.

8. IV. 1944 r. odplynelismy z Egiptu.

22. IV. 1944 r. przyjechalam do Liverpool.

CLEARANCES.

M.I. / Q / Date.....Ref...../A/ Date.....Ref.....

M. of N.D. DateRef...../A/ Date.....Ref.....8.....
Comments:

I/2 Dokumenty dotyczące relatora

- ydostobepenne, Ypgrucaw 1941, mps, rkps, kopia, k. 1, s. 1 (j. ros.)
- pismo Szefostwa PSK, Buzutuk 1942, rkps, kopia, k. 1, s. 2-3
- zaświadczenie odbycia kursu świetlicowego, Guzar 1942, mps, rkps, kopia, k. 1, s. 4
- zaświadczenie Dowództwa Obr. Org. Pol. Sił Zbrojnych w ZSRR, 1942, mps, rkps, kopia, k. 1, s. 5-6
- świadectwo liceum humanistycznego SMO, 1942, mps, rkps, kopia, k. 1, s. 7-8
- kurs jęz. angielskiego, Jerozolima 1943, mps, rkps, kopia, k. 1, s. 9
- świadectwo dojrzałości, Nazaret 1944, mps, rkps, kopia, k. 1, s. 10-11
- zgłoszenie do Air Force, 1944, mps, rkps, kopia, k. 1, s. 12
- zgłoszenie do Royal Air Force, Stanmore 1944, mps, rkps, kopia, k. 1, s. 13-14
- zaświadczenie o ukończeniu kursu Podst. Wyszkolenie, 1944, mps, rkps, kopia, k. 1, s. 15
- książeczka prac projektoryjnych Pol. Wydz. Lekarskiego, Edynburg 1944, mps, rkps, kopia, k. 1, s. 16-17
- Metodyka zawawia matzeistwa, Edynburg 1947, mps, rkps, kopia, k. 1, s. 18
- zaświadczenie Powiat. Urzędu Repatriacyjnego, Gdańsk 1946, mps, rkps, kopia, k. 1, s. 19
- zaświadczenie Powiat. Urzędu Repatriacyjnego, Kwacon 1947, mps, rkps, kopia, k. 1, s. 20
- przebieg służby wojskowej, Hayes 1965, mps, rkps, kopia, jęz. ang., k. 1, s. 21
- przebieg służby wojskowej, Hayes 1965, mps, kopia, wersja w j. pol., k. 1, s. 22
- zawiadomienie Min. Spraw Zagranicznych, Warszawa 1972, mps, rkps, kopia, k. 1, s. 23
- legitymacja odzn. Złotym Krzyżem Zastugi, Warszawa 1976, mps, rkps, kopia, k. 1, s. 24
- legitymacja odzn. Medalem Zwycięstwa i Wolności, Warszawa 1985, mps, rkps, kopia, k. 1, s. 25
- legitymacja Krzyża Czynu Bojowego PSZ na Zachodzie, Warszawa 1990, mps, rkps, kopia, k. 1, s. 26
- dyplom w konkursie „Moja wojenna tutaczka”, Warszawa 1990, mps, kopia, k. 1, s. 27
- mianowanie na stopień podporucznika WP, Lublin 2001, mps, rkps, kopia, k. 1, s. 28
- patent weterana walk o wolność i Niepodległość Ojczyzny, Warszawa 2001, mps, rkps, kopia, k. 1, s. 29

02515 I/2-1

КАЗССР
Народный Комиссариат
Внутренних Дел
УПРАВЛЕНИЕ НКВД
по Семипалатинской области
Ургатсаретов
РО НКВД
31 Август 1941 г.
31
с. Ургатаар

Удостоверение

Предъявитель сего гр. ка Бобер
Алиция Адамовна рождения 1922 года
уроженец с. Урга
Алтайского области

на основании Указа Президиума Верховного Совета
Союза ССР об амнистировании польских гр-н имеет право
свободно проживать на территории Союза ССР, за исключением в пограничных зонах,
запретных зонах, местностях, объявленных в военном положении, и режимных городах
1-й и 2-й категории.

При нем (ней) находятся: _____
(перечислить членов семьи до 16 лет с указанием фамилии, имени,

возраста и отношения к владельцу удостоверения, а также супругу, сыну, дочери, брату, сестре и т. д.)

Гр-н ка Бобер Алиция Адамовна
направляется к избранному месту жительства дер. Булак № 3 совхоза
Булак Ургатсаретского района
Семипалатинской области Каз. ССР

Настоящее удостоверение действительно на три месяца и подлежит обмену на паспорт. Что и удостоверяется.

Начальник Ургатсаретского РО НКВД С. Скоробьев

Семгостяпография зак. 1306—41 г.

Brynów dn. 12. I 1944

Sześćsto Pomocnicy
Struicy Kobiet.

Wp. Alicja Boberowa
Wp. Udziałce

Na piśmie z dn. 17. VII. namiaadamiam, że
zgłoszenie Pani, do Struicy najlepszej zostało
wysłane do ewidencji i w sprawie napotrebowałam
losów Pani numerów.

Proszę o przystanie danych: dokładna
data i miejsce urodzenia. Wykształcenie, nauka.
Gdzie i w jakich organizacjach Pani pracowała.

Sześć Pomocnicy Struicy
Kobiet.

Wp. Bystoucha

Dziękuję. 5. II 1944.

Заказ Семипалатинская обл.

Урджар

ул. Фур № 37

Бобер Алиция

Бузулук Мисаб Польской Армии
Чкаловская обл.

1/2-4

Dowództwo
Ośrodka Organizacji Armii

Guzer, dnia 20 lipca 1942 r.

L. dz. *F*.....

Z A S W I A D C Z E N I E

ukończenia kursu świetlicowego

Bober Alicja

ur. 26. III. 1922

w m. *Lwów*

odbyła kurs świetlicowy w czasie od 3. VII. do 18. VII. 1942 r., przy D-ctwie Ośrodka Organizacji Armii i skończyła wszystkie prace i ćwiczenia objęte programem kursu.

Komendant Kursu

Balanziuk Eugeniusz
(Balandziuk Eugeniusz)
por.

Przewodniczący

Szymanski Roman
Komisji Egzaminacyjnej
Szymanski Roman
ppłk, dypl.

I/255

Bober Alicja

Nazwisko i imię

Stopień ochotnicza

Form. ewid. Osr. Org. Armii

Przynależn. służb. Osr. Zap. Kobiet

26-III-1922 r. m. Lwów

Data i miejsce urodzenia

Panie

Stan rodzinny

Wzrost 158 cm, data 31 grudnia 1942 r.

Бобэр Алиция Адамовна

Имя, фамилия, имя отчество

Состояние из военной действительной службе в Польской Армии в С.С.С.Р.

Тип Добровольца

Присоединен к Орг. Центр. Армии

26-III-1922 г.

Родился: год, месяц, число

г. Лвов

Место рождения

Конспект или жекат № 20 Мужские

Действительно по 31 декабря 1942 г.

Родился при Хозового

I/2-6

Pieczatka form,

LEGITYMACJA Nr. 70

Odcisk palca
wskazującego
prawyj reki
/ew. fotografia/

R y s o p i s :

Wzrost Nysora Twarz owalna

Oczy szare Włosy blond

Nos proporcjonalny uszy szereg.

Bolesława Ręka

/Własnoręczny podpis/

Dowództwo Szkół Junaków
Polish Young Soldier Battalion

LICEUM
GIMNAZJUM I LICEUM
MŁODSZEJ OCHOTNICZEK

Nr. 206

w m. p.

Rok szkolny 1942./43

ŚWIADECTWO LICEUM

humanistycznego
(typ)

Alicja Bober
(Imię i nazwisko)

urodzona dnia 26 marca roku 1922 w Lwowie

województwa woj. lwowskie wyznania rym. - kat. uczęszczała

do klasy I lice i otrzymała za rok szkolny 1941/43

oceny następując

z zachowania się	stopień	bardzo dobry
z religii		dobry
z języka polskiego		dobry
z języka angielskiego		dostateczny
z języka łacinińskiego		dobry
z historii		dostateczny
z zagadnień życia współczesnego		dostateczny
z geografii i geologii		
z biologii		dobry
z fizyki z astronomią		dobry
z chemii		
z matematyki		dobry
z propedeutyki filozofii		
z przysposobienia wojskowego		bardzo dobry
z ćwiczeń cielesnych		dobry
z rysunku		
z		

Zarządzeniem Delegata Urzędu i Spraw Szkolnych w Palestynie z dnia 16 czerwca 1943 r. ... upow. zbior. i Pan. Mirosł. Krawiec. W. ... Szkolny b. w Lwowie z dnia 9 czerwca 1943 r. L. tel. 2810/43 ...

Przedmioty nadobowiązkowe :

Z
 Z
 Z
 Z

Opuszcza godzin szkolnych 65 w t. awiedliwiono Uchwałą

Rady Pedagogicznej otrzymała do klasy II lice

ukończył klasę II licealną dnia 7 ce 19 43 r.

Nr.....

Stanisław Broucel
Opiekun klasy

[Signature]
DYREKTOR PRZEŁOŻONA

Komendant
TJ
(-) M

Mł. Ochotn.
WOL
IOWSKA

TELEGRAMS:
"GETHEMANE", JERUSALEM.

ENGLISH LANGUAGE.

BETHANY COMMUNITY OF THE
RESURRECTION OF CHRIST
P. O. B. 977
JERUSALEM, PALESTINE

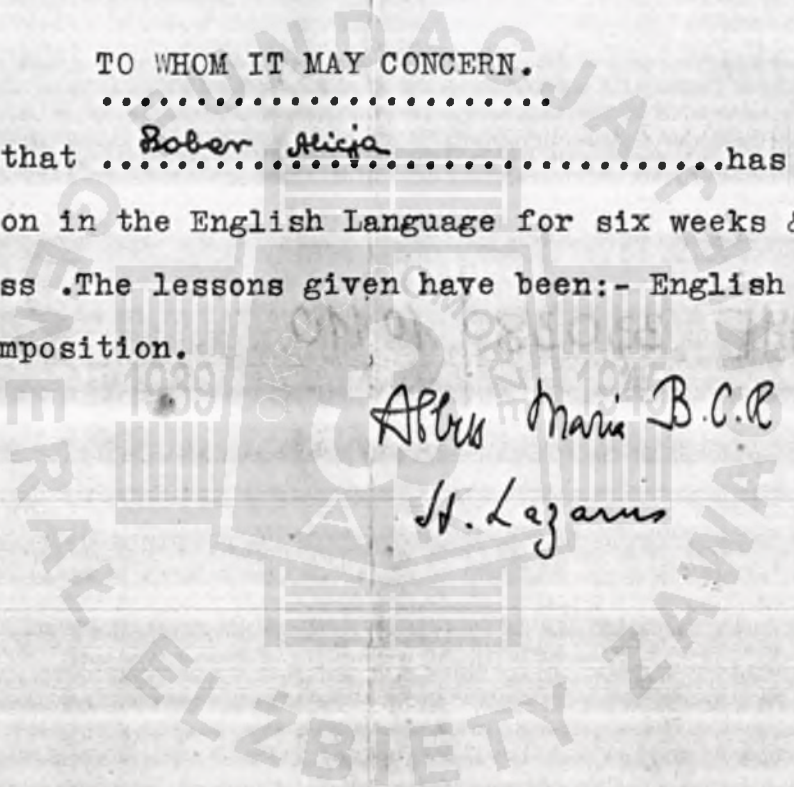
September 1943.

TO WHOM IT MAY CONCERN.

.....

This is to certify that *Robert Aicja*.....has attended a Course of Instruction in the English Language for six weeks & has made very satisfactory progress .The lessons given have been:- English Reading, Grammar, Use of Idiom & Composition.

Albus Maria B.C.R. Superior
H. Lazarus

URZAD OŚWIATY I SPRAW SZKOLNYCH
PAŃSTWOWA KOMISJA EGZAMINACYJNA

ŚWIADECTWO DOJRZAŁOŚCI

Bober Arkaja

(Imię i nazwisko)

urodzona dnia 26-go miesiąca marca
roku 1922 we Lwowie
województwa

wyznania rym. kat.
po ukończeniu nauki w Liceum

Młodszych Ochotników
w Palestynie

do którego była przyjęta w 1943 roku
zdawał w terminie zimowym 1944 roku

zwyczajny egzamin dojrzałości typu humanistycznego

wobec Państwowej Komisji Egzaminacyjnej, powołanej przez Delegata

Ministerstwa W.P. i C.P.

L.Dz. 23/44 z dnia 17-go stycznia 1944 r. i otrzymał następujące
oceny ostateczne z przedmiotów egzaminacyjnych :

z religii	bardzo dobry
z języka polskiego	bardzo dobry
z języka łacińskiego	dobry
z języka	
z historii wraz z zagadnieniami współczesnego	dobry
z matematyki	dostateczny
z fizyki wraz z chemią	

Poza tym uzyskała na egzaminie ... , względnie jako ostatnie oceny roczne w klasach I-II (lub odpowiednie oceny ... wstępny do wymienionego liceum) z przedmiotów następujących :

z biologii
z propedeutyki filozofii
z fizyki z chemi	bardzo dobry
z języka angielski	dostateczny
z	dostateczny
z

Panstwowa Komisja Egzaminacyjna

Bober Alicja

za dojrzała do studiów wyższych ... niniejsze świadectwo.

Nazwa ... dnia 19-go lutego 1944 roku.

Nr. 33

PRZEWODNICZĄCY
PAŃSTWOWEJ KOMISJI EGZAMINACYJNEJ

CZŁONKOWIE
PAŃSTWOWEJ KOMISJI EGZAMINACYJNEJ

Jan Mandy

Ks. Dorobowicz Henryk

J. Kotowicz apt

Bronelowa
A. Szoska

Wroblewski

Lychner

Call. ...

Zwolniona ze studia w 1944z.

POLISH INSTITUTE AND SIKORSKI MUSEUM
Archives Ref. No. LOT.A.V III/3
copyright: Polish Institute and
Sikorski Museum

PARTICULARS OF APPLICANTS.

D.A.I./A.P.L.G.

Date.....

SERIAL NO....

1. True Names /in full/ **BOBER ALICJA**

2. Assumed Names /if any/

3. Date of birth **26. III. 1922** Place of birth **Lwów**

4. Nationality **polska**

5. Nationality of Parents /Both/ **polska**

6. Whether alive or Dead **żyją**

7. If alive, address **Kingiskaja S.S.R., Osz -1 Moja 50**
albo: Kingiskaja S.S.R. Oszka obl. rejon Karasu miasto Karasu
ul. III. Zarodzka 14

8. Father's Names **Adam Bober**

9. Brothers -

10. Occupation of Father **drukarz**

11. Occupation of applicant before outbreak of war **uczenica 1 kl. lic. pedag.**

12. Private address of applicant before outbreak of war
Lwów, ul. Moczna, l. 14

13. Whether married - Names & address of wife -

14. Languages **polski, francuski (slabo), rosyjski**

15. Qualifications for Air Force /if any/ **kurs brzościarski**
/ e.g. Pilot, Observer, Mechanic etc./ **matura liceum humanistycznego w S.M.O. Wazaret 19. II. 1944r.**

16. Arrival in U.K. Date **22. IV. 1944** R. V. P. S. **Yes or No**
Port **Liverpool**

17. References

18. Identity Documents hold

ROYAL AIR FORCE.

BRIEF STATEMENT OF SERVICE AND CERTIFICATE OF DISCHARGE OF

The corner of this certificate to be cut off if the airman/airwoman is discharged with a "bad" character, or with disgrace or if specially directed by the Air Council.

SURNAME BOBER OFFICIAL No. P.2793198

CHRISTIAN NAMES ALICJA

Date of enlistment 13.7.44. Terms of enlistment D.P.E.

- (a) Date reported for regular service 13.7.44.
- (b) Branch of Air Force in which enlisted W.A.A.F. R.A.F. trade Clerk General
Date of discharge 9.30.44. Rank Aircraftwoman Class Two. Duties
- (c) Cause of discharge Services no longer required - At own Request.

(Para. 652 Clause 11 King's Regulations and Air Council Instructions.)

(d) General character (i) during service Very Good (ii) on discharge Very Good

(e) Degree of trade proficiency:— A Superior. B -

Special qualifications Nil

(f) Medals, Clasps, Decorations, Mentions in Despatches, Special Commendations, etc. Nil

DESCRIPTION OF ABOVE-NAMED AIRMAN/AIRWOMAN ON DISCHARGE.

Date of birth 26.3.1922 Marks or scars -
 Height 5 ft. 4 ins.
 Complexion Fair
 Colour of eyes Green Colour of hair L. Brown.
 Airman's or airwoman's signature Bober Alicja

(g) Brief statement of Trade Qualifications and General Conduct:—

This airwoman has always proved herself capable and efficient in her duties. She is a very steady and reliable airwoman.

(Signed) _____ W/Cdr.

Commanding HQ(U)ADGB.
Royal Air Force.

Stanmore, Mddsx.

Attention is directed to Notes (a) to (g) on reverse.

NOTES.

- (a) Date of Mobilization, Embodiment or Recall from "Deferred" Service.
- (b) Here insert R.A.F., R.A.F.V.R., A.A.F., W.A.A.F., or Class E. or F. Reserve, as applicable.
- (c) "Cause of Discharge" should give precise words as applicable in K.R. & A.C.I., para. 652.
- (d) "V.G." is the highest character which can be awarded in the Royal Air Force.
- (e) The trade proficiency headings A and B signify:—

TRADESMEN.

- A. Skill in his trade (applicable to airmen up to the rank of corporal, inclusive).
- B. Ability as technical warrant or non-commissioned officer, i.e., as foreman manager foreman, or supervisor in his trade.

AIR CREW PERSONNEL.

- A. Proficiency as pilot, navigator, air bomber, air gunner, etc.
- B. Ability as a warrant or non-commissioned officer.

(f) The word "None" to be inserted where necessary.

(g) Should be a brief narrative statement in the form of a testimonial.

WARNING.

(To the airman/airwoman named on this Form.)

- (i) You are hereby reminded that the unauthorised communication by you to another person at any time of any information you may have acquired whilst in His Majesty's Service which might be useful to an enemy in war renders you liable to prosecution under the Official Secrets Act.
- (ii) Your discharge does not remove any liability you may still have to be called up for further national service or any such liability that may be placed upon you by future legislation.
- (iii) You should on no account part with this certificate or forward it by post when applying for a situation, but should use a copy attested by a responsible person. If the certificate is lost it will be replaced only when its loss can be proved to have been due to very exceptional circumstances. Application for replacement should be made to the Air Officer-in-Charge of Records, Royal Air Force.

ANY PERSON finding this Certificate is requested to forward it in an unstamped envelope to the Under Secretary of State, Air Ministry, London, W.C.2.

I/2-15

I BATALION P.S.W.K.

M.p. dnia 13.VI.1944 r.

Z A Ś W I A D O Z E N I E

Zaświadczam, że w 1 Kompanii I Batalionu PSWK. ochotniczka.....

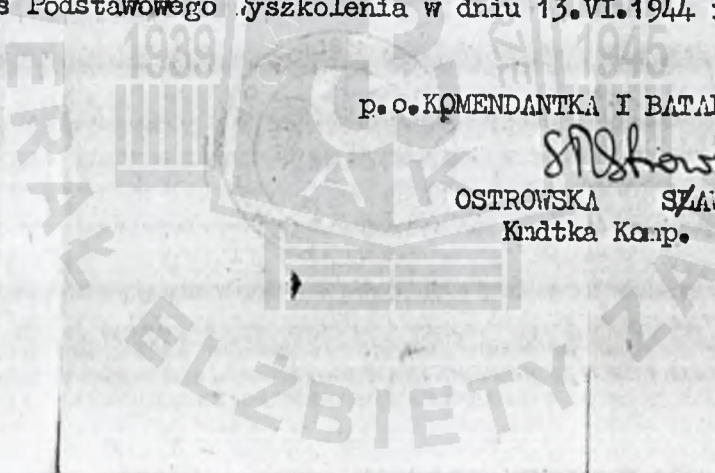
..B.O.B.E.R....**Alicja**.....ukończyła 6-tygodniowy Inform.

Kurs Podstawowego Wykszolenia w dniu 13.VI.1944 roku.

p.o. KOMENDANTKA I BATALIONU P.S.W.K.

S. Ostrowska

OSTROWSKA SZAWOMIRA
Kmdtka Komp.

I/2-16

ZAKŁAD ANATOMII
POLSKIEGO WYDZIAŁU LEKARSKIEGO
W
EDYNBURGU

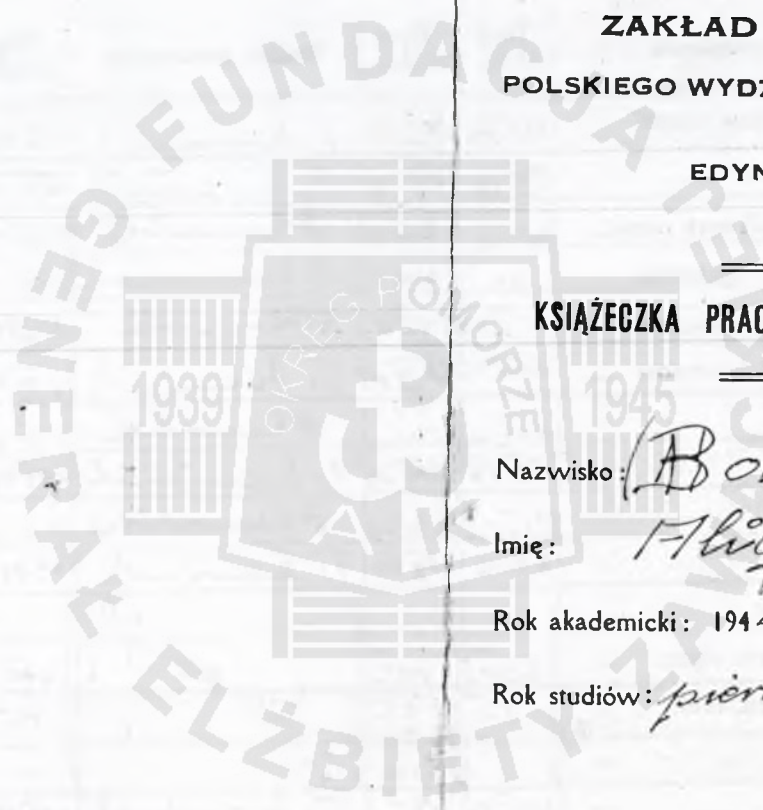
=====
KSIĄŻECZKA PRAC PROSEKTORYJNYCH
=====

Nazwisko: *(Bober) Michatowska*

Imię: *Flicja*

Rok akademicki: 1944/5 ; 1945/6

Rok studiów: *pierwszy; drugi.*

5/2-17

Liczba zwłok	Praca rozpisana	Data rozp.	Data wykon.	Podpis potwierdz.	Data oddan.	Podpis potwierdz.	
47♂	Caput, Situs cavi cranii	21.46	16.46	T. Ścisniak	22.46	[Signature]	
47♂	Collum	9.46	5.46	T. Ścisniak	28.46	[Signature]	
25♂	Extr. sup.	musculi vasa, nervi...	27.45	27.45	Zhenchik	27.45	[Signature]
		articul ligamenta ...	27.45	27.45	T. Ścisniak	15.45	
60♀	Extr. inf.	musculi vasa, nervi ...	10.45	14.45	Ryżowa	15.45	[Signature]
		articul ligamenta ...	10.45	17.45	T. Ścisniak	7.45	
25♀	Abdomen	2.45	1.45	Zhenchik	17.45	[Signature]	
19♂	Diaphragma	6.46	20.46	T. Ścisniak	20.46		
31♀	Dorsum	11.45	11.45	Zhenchik	11.45	[Signature]	
19♂	Sit. thoracis	6.46	20.46	T. Ścisniak	20.46		
19♂	Appar. uro-gen. masc.	23.45	4.45	[Signature]	4.45	[Signature]
		...	45	45	[Signature]	45	
	Perineum			[Signature]		[Signature]	
	Cerebrum	22.46	29.46	T. Ścisniak	3.46	[Signature]	

*Jepolen Rejonu
Eolimbursk*
(Nazwa Urzędu Duszpasterstego)

METRYKA ZAWARCIA MAŁŻEŃSTWA

Na podstawie księgi zawartych małżeństw *ryonu Eolimbursk* tom *79* str. *31* - *ta* stwierdza się
 urzędowo, że dnia *21.6.* 194 *5.* t.j. słownie: dnia *dwudziestego pierwszego*
 miesiąca *Czerwca* roku: *tyśiąc dziewięćset czterdziestego piątego*
 w kościele parafialnym kaplicy obozowej w *Sw. Anny Eolimbursk* * został pobłogosławiony według obrządku *rym-kat*
 związek małżeński między następującymi osobami:

Rodowód: <i>Małżonek:</i>	<i>Matzotka:</i>	Świadkowie ślubu, ich zawód i adres:
Nazwisko i imię: <i>Michałowski Adam</i>	<i>BOBER Alicja Kazimiera</i>	<i>Wysocki Tomasz por. Br. Rezerw.</i>
Zawód i przydział: <i>stud. med. Wier. Szp. Wierm.</i>	<i>stud. med. ołoh. P.W.S.W.</i>	<i>2. seton Qe Eolimbursk</i>
Nazwanie: <i>rym-kat</i>	<i>rym-kat</i>	<i>Wyszczekowska Stanisława studentka</i>
Stan: <i>** młody</i>	<i>młody</i>	<i>2. seton Qe Eolimbursk</i>
Dzień i rok urodzenia: <i>6. 12. 1919.</i>	<i>26. marzec 1922</i>	Nazwisko i imię kapłana
Miejscę: <i>Stanisławów</i>	<i>Lwów</i>	<i>Ms. OBERTYŃSKI Zdzisław</i>
Powiat: <i>---</i>	<i>---</i>	<i>Kapl. M.P.</i>
Województwo: <i>LWÓW</i>	<i>---</i>	
Imiona rodziców i nazwisko panieńskie matki: <i>Famimela i Helena KOSCHMAN</i>	<i>Adam i Maria SZMIGIELSKA</i>	

* O ile miejsce zawarcia ślubu nie jest siedzibą hrabstwa: (shire) wówczas obok nazwy miejscowości ślubu umieścić: (w nawiasie) nazwę hrabstwa.
 ** Przy wdowcach podać imię i nazwisko zmarłej (go) małżonki (ka) i datę śmierci.
 (W braku miejsca można te odnośniki umieścić na odwrotnej stronie).

Eolimburski dnia *4.3.* 194 *7*
 Podpis księdza kapłana *Ms. B. Staryk*

15 Coetus Solutus

1/2-18

16 do 50

Ministerstwo Administracji
Państwowy Urząd Repatriacyjny
Punkt Przyjęcia
Gdańsk - Port

Zaświadczenie Nr. 920944

Zaświadcza się niniejszym, że ob. Michałowska Eliza
(nazwisko, imię, imię ojca)
Adama 16.3.1922
(rok i miejsce urodzenia) Anglii

przybył do Polski z terytorium
i dnia 13. V. 47 1946 r. zarejestrował się na Punkcie
Przyjęcia w Gdańsk - Port

Obecnie udaje się do Krynika Sub. ul. Kwieciszka
(dokładny adres)

Na podstawie zarządzenia Rady Ministrów z dnia 5.5.45
ob. Michałowska Eliza ma pierwszeństwo i prawo

jednorazowego bezpłatnego przejazdu wszelkimi środkami lokomocji do
Krynika Sub. w. Lubin

Władze Państwowe i Samorządowe są proszone o udzielenie jaknajdalej
idącej pomocy okazicielowi niniejszego.

- U W A G A:
- Okaziciel niniejszego zaświadczenia obowiązany jest zameldować się Milicji Obywatelskiej w terminie do 14 dni od daty wystawienia zaświadczenia i do 3 dni po przybyciu na miejsce zamieszkania.
 - Po upływie terminu ważności, zaświadczenie winno być wymienione w miejscu stałego pobytu - na dowód tożsamości.

Wydano d. 13. V. 47 46 r. w Gdańsk - Port

Antoni

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Państwowy Urząd Repatriacyjny
Powiatowy Oddział w Krakowie

Kraków dnia 2. X. 1947r

L. dz. 11848 /47 Bo

Z A S W I A D C Z E N I E

Państwowy Urząd Repatriacyjny, Powiatowy Oddział w Krakowie
niniejszym zaświadcza, że ob. Michałowska Eliza
ur. 1922 jest repatriantem ze Anglii
jest zarejestrowany w tut. Oddziale PUR dnia 18.6.1947
pod Nr. 64.321.

Zaświadczenie niniejsze wydaje się dla Włoch

W. Juchacz
Radca Prawny Pow. Oddz. P.U.
w Krakowie

Tel.: Hayes 3831
Ext. 12 & 22

ARMY RECORDS CENTRE (Polish),
Bourne Avenue,
Hayes,
Middlesex.

Ref.: 3/1922/118/I(ARC)

14 April 1965

Dear Madam,

I am to refer to your letter and in reply to confirm the following particulars of the military service of:

1922/118/I Private Alicja MICHALOWSKA (nee BOBER)

born on 26th March 1922 at Lwow in Poland

parents: Adam Bober and Maria nee SZMIGIELSKA

Marital status (while serving): married to Jan MICHALOWSKI

Nationality: Polish Religion: Roman Catholic

Civil occupation (prior to Army Service): Grammar school student

Service with the Polish Forces under British Command:- Polish Women's Auxiliary Service

from 15th August 1942 to 9th June 1947 (Honourably discharged)

Service with the Polish Resettlement Corps: ~~Commissioned~~ ~~on~~ None

relegated to:
Class "W" Reserve on -- finally discharged on
Unemployed List relinquished commission
(honourably discharged)

Former Service and History:-

Interned in USSR at beginning of World War II. Released on amnesty, joined Polish Women's Auxiliary Service being formed in 1941-42 in USSR 30.3.1942 On crossing with her unit Russo-Persian border came under British command in Middle East 15.8.1942. Served in Persia, Iraq and Palestine 1942-1944 and in United Kingdom 1944-47 until discharged on repatriation to Poland as above. Changed her name by marriage from Bober to Michalowska on 21.6.1945.

Medals and Awards:-

British: Defence Medal, The War Medal 1939-45

Conduct: No assessment of conduct available, but nothing recorded against. Normally entitled to Very Good

Yours faithfully,

Mrs Alicja Michalowska
Krasnik-Lubelski
Urzedowska Bl. 1 M.1
POLAND

THE ARMY RECORDS CENTRE /POLISH/
Bourne Avenue
Hayes
Middlesex

L.dz.: 5/1922/118/I/ARC

Dnia...kwietnia 1965r.

Szanowna Pani,

Powołując się na niedawny list Pana, w odpowiedzi stwierdzam następujące szczegóły z przebiegu służby wojskowej:

.....1922/118/I Ochotniczka Alicja MICHAŁOWSKA z d. BOBER.....

urodzona dnia 26-go marca 1922r. we Lwowie, Polska

rodzice: Adam BOBER i Maria z d. SZMIGIELSKA

Stan rodzinny / w czasie służby /: zamężna, mąż Jan MICHAŁOWSKI

Narodowość: polska Wyznanie: rzymsko-katolickie

Zawód cywilny / przed służbą wojskową /: uczennica gimnazjalna

Służba w Polskich Siłach Zbrojnych pod dowództwem brytyjskim:- Polska Wojskowa
Służba Kobiet

od 15-go sierpnia 1942r. do 9-go czerwca 1947r. /honorowo zwolniona/

Służba w Polskim Korpusie Przystosobienia i Rozmieszczenia: ~~Wstąpiła~~ Zadna
~~Wstąpiła~~

przeniesiony do
klasy "W" rezerwy: ./.
na listę niezatrudnionych:

Zwolniony:
Złożył stopień: ./.
/Honorowo zwolniony/

Poprzednia służba i historia:-

Internowana w Z.S.R.R. na początku II-giej wojny światowej. Zwolniona na podstawie amnestii wstąpiła do Pomocniczej Wojskowej Służby Kobiet w 1941-42 organizowanej na terenie Z.S.R.R. 30.3.1942. Po przekroczeniu ze swą jednostką granicy rosyjsko-perskiej dostała się pod dowództwo brytyjskie na Środkowym Wschodzie 15.8.1942. Służyła w Persji, Iraku i Palestynie 1942-44 i w Zjednoczonym Królestwie 1944-47 aż do zwolnienia z powodu repatriacji do Polski jak powyżej. Z powodu małżeństwa zmieniła nazwisko z Bober na Michałowska 21.6.1945.

Medale i odznaczenia:- brytyjskie - Defence Medal, The War Medal 1939-45.

Opinia:- Brak opinii ale nic złego nie zanotowano, z zasady uprawniona do opinii bardzo dobrej.

Z poważaniem

Pani Alicja Michałowska
Kra: nik-Iubelski
Urzędowska Bl. 1 m.1
POLSKA

Poświadczam zgodność powyższego tłumaczenia z języka angielskiego

I/2-23

MINISTERSTWO
SPRAW ZAGRANICZNYCH

Warszawa, dn. 8 stycznia 1972 r.

Ob. Alicja Kazimiera MICHAŁOWSKA

PROTOKÓŁ DYPLMATYCZNY

Nr P. D. 12-6-71-W.B.

Kraśnik Lubelski

Ministerstwo Spraw Zagranicznych zawiadamia, że Rada Państwa Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, na wniosek Ministra Spraw Zagranicznych, decyzją z dnia 24 grudnia 1971 r. udzieliła Obywatelowi zezwolenia na przyjęcie odznaczeń brytyjskich: "Defence Medal", "War Medal 1939-45".

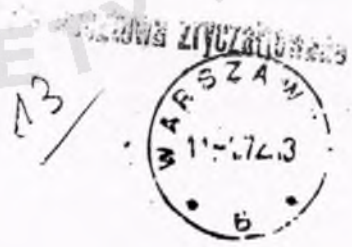

Wicedyrektor
PROTOKÓŁU DYPLMATYCZNEGO
[Signature]
M. Stradowski

Jedn. zam. 4363 PWH/Wa/CWD
RZG — 276; 2 000 szt. A5 piśm. 61x26 3 kl. 80 g.

PROTOKÓŁ DYPLMATYCZNY
MINISTERSTWA SPRAW ZAGRANICZNYCH

Nr PD 12-6-71-W.B.

Obywatelka
Alicja Kazimiera MICHAŁOWSKA

KRAŚNIK LUBELSKI

ul. Szymańskiego 34 m.1

POLSKA RZECZPOSPOLITA
LUDOWA

LEGITYMACJA

Nr 974-76-71

WARSZAWA

dn. 16 czerwca 1976 r.

4/2-24

UCHWAŁĄ RADY PAŃSTWA

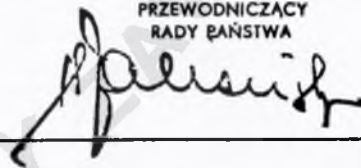
odznaczony(a) został(a)
za dwudziestoletnią nienaganną
pracę pedagogiczną

Ob. MICHAŁOWSKA

Alicja c. Adama

ZŁOTYM
KRZYŻEM ZASŁUGI

PRZEWODNICZĄCY
RADY PAŃSTWA

T/2-2

POLSKA RZECZPOSPOLITA
LUDOWA

LEGITYMACJA

Nr 210-85-38

WARSZAWA

dn. 20 marca 1985r.

UCHWAŁĄ RADY PAŃSTWA

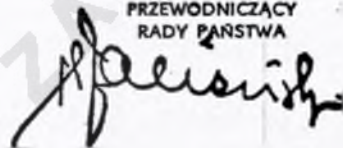
odznaczony(a) został(a)

Ob. MICHAŁOWSKA

Alicja c. Adama

**MEDALEM
ZWYCIĘSTWA I WOLNOŚCI
1945 r.**

PRZEWODNICZĄCY
RADY PAŃSTWA

POLSKA RZECZPOSPOLITA
LUDOWA

LEGITYMACJA

Nr 210-85-38

WARSZAWA

dn. 20 marca 1985 r.

UCHWAŁA RADY PAŃSTWA

odznaczony(a) został(a)

Ob. MICHAŁOWSKA

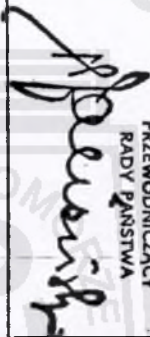
Alicja c. Adama

MEDALEM

ZWYCIESTWA I WOLNOŚCI

1945 r.

PRZEWODNICZĄCY
RADY PAŃSTWA

POLSKA RZECZPOSPOLITA
LUDOWA

LEGITYMACJA

Nr 974-76-71

WARSZAWA

dn. 16 czerwca 1976 r.

UCHWAŁA RADY PAŃSTWA

odznaczony(a) został(a)
za dwudziestoletnią niestanowiącą
pracę pedagogiczną

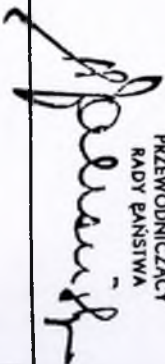
Ob. MICHAŁOWSKA

Alicja c. Adama

ZŁOTYM

KRZYŻEM ZASŁUGI

PRZEWODNICZĄCY
RADY PAŃSTWA

I-2252

MICHAŁOWSKIEJ

Alicji

POLSKA RZECZPOSPOLITA
LUDOWA

LEGITYMACJA

Nr 6-90-92 PSZ

WARSZAWA

dnia 30 stycznia 19 90 r.

PREZYDENT
POLSKIEJ RZECZPOSPOLITEJ
LUDOWEJ

nadał

Ob. MICHAŁOWSKA

Alicja c. Adama

KRZYŻ CZYNNY BOJOWEGO
POLSKICH SIŁ ZBROJNYCH
NA ZACHODZIE

S Z E F
KANCELARII PREZYDENTA

DYPLOM

dla

Alicji Bober-Michalotorskiej

za zdobycie

II nagrody

w konkursie

„Moja wojenna tułaczka”

Organizatorzy konkursu:

Redakcja „Zielonego Sztandaru”, Stowarzyszenie „Wspólnota Polska”
 Wydawnictwo „Polonia”, Wydawnictwo „Bellona”, Wojskowy
 Instytut Historyczny, Zakład Historii Ruchu Ludowego

Warszawa, dn. 12. 10. 1990 r.

[Handwritten signature]

SIŁY ZBROJNE
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

PREZYDENT
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

mianował

nie będącego w czynnej służbie wojskowej

.....
szer.nie podl.ob.sł.wojsk. Alicja MICHAŁOWSKA c.Adama

na stopień

PODPORUCZNIKA WOJSKA POLSKIEGO

z dniem 17. listopada 2000 r.

Jerzy GRYZ
pułkownik

SZEF WSzW LUBLIN

10.01.2001 r.

(data)

PATENT Nr 23656

W imieniu Rzeczypospolitej Polskiej
potwierdza się, że

Pani MICHAŁOWSKA ALICJA

w latach walki zbrojnej z najeźdźcami
z honorem pełniła żołnierską powinność
i uzyskała prawo do zaszczytnego tytułu:

*Weteran Walk o Wolność i Niepodległość
Ojczyzny*

KIEROWNIK
URZĘDU DO SPRAW KOMBATANTÓW
I OSÓB REPRERSONOWANYCH

Warszawa, 2001 r.

Michałowski

PREZES
RADY MINISTRÓW
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Janina

BOGOMIŁOWSKA ALICJA
HONOROWA
OJCZYZNA

Załączniki: dokumenty i ciekawostki ^{I/1-5}

- ✓ Przebieg służby wojskowej - oryginał angielski
- ✓ -" - -" - -" - wersja polska IV. 1965 r.
- ✓ Pismo Szefostwa PSK - Burutak 12. I. 1940 r.
- ✓ Kurs świąteczny - Gwar 8. VIII. 1942
- ✓ Уроковере - Урговар 1941
- ✓ Świadectwo liceum SMO 7. VII. 1942
- ✓ Kurs jęz. angielskiego IX. 1943 ferrolima
- ✓ Świadectwo dojrzałości 19. II. 1944 Naravet
- ✓ Kurs unitarny 13. VI. 1944 North Berrick
- ✓ Zgłoszenie do WAAF VII. 1944 Winstow (2 str.)
- ✓ Książeczka propagandowa PWL Edynburg X 1944 - VI 1946
- ✓ Matryla matriliska Edynburg VI 1945
- ✓ Zasiadanie o repatriacji Gdańsk 12. VI. 1947
- ✓ Zasiadanie Polsk. Urz. Repatr. Kraków VI. 1947
- ✓ Protokół Ministerstwa Spraw Zagr. 1972
- ✓ „Moja wojenna tułaczka” 1990
- ✓ Legitymacje odmienne: 1976, 1985, 1990
- ✓ Stopień porucznika 17. XI. ~~19~~ 2000 r.
- ✓ Weteran Walk o Wolność 2001 r.
- Ossolnem 1966 r.
- K. Orłowska „Szkota Tyżego. dzieńrocz” 1979 r.

Alicja Bober
Michałowska

Wpłynęło dnia

26.04.2002

Licz.

L. D2. 22.56 HSK. 2002

D.O.

II Materiały uzupełniające relację
- K. Orłowska, szkoła tysiąca dziewcząt, „Tydzień Polski”
19/20 v 1979, mps, kopia, k.1, s.1

Była to szkoła zupełnie odmienna od innych. Nie miała tradycji, nie wydała w przeszłych pokoleniach sławnych ludzi i nie miała ciągłości. Istniała tylko raz, dla tysiąca uczennic. Dla wszystkich swoich wychowanek zaczęła się równocześnie i jednocześnie zamknęła swoje podwoje.

Kilkuletnia historia jej istnienia zaczęła się od powstania najdawniejszego w świecie wojska. Składało się to wojsko z wygłodniałych schorowanych, osieroconych dziewcząt, od których zaroiło się przy powstającej w Rosji w latach 1941-42 armii polskiej. Wiek ich wahał się od najmłodszych, wręcz kilkuletnich, do dojrzałych kobiet. W Rosji ubrano je w jedynie dostępną odzież, jaką dysponowało wojsko — w męskie mundury angielskie i w przegromne ciężkie buty. Rozdano im plecaki, menazki i nazwano "junaczkami". Pod opieką wojska wywieziono z Rosji sowieckiej na Środkowy Wschód. Do służby czynnej nie były zdolne. Odkarmiano, odwieszano, musztrowano, a przede wszystkim leczono z dyżenterii, awitaminozy i malarii. Przebrano w "damskie" mundury. Starsze i silniejsze wyselekcjonowano i skierowano do służby pomocniczej — do szpitali, na kierowców, do służby łączności, włączając je w regularne szeregi PSK przy Drugim Korpusie gen. Andersa. Najmłodsze zaś — jeszcze dzieci — w liczbie około tysiąca, przewieziono jako "wojsko" do Palestyny, gdzie miała powstać dla nich szkoła. Tu podzielono je ponownie na kompanie i plutony, wyznaczono komendantki, szefowe, plutonowe, przyznano im pół żołdu szeregowca, a nawet, jak w prawdziwym

Kryształna Orłowska

SKOŁA TYSIĄCA DZIEWCZĄT

Na wakacjach w cedrach

do działań na polu walki. Odbiwał się on co prawda w formacjach wojskowych, ale za to lekkiem, spacerowym krokiem. Szefowie i komendantki coraz częściej zaczęły spełniać rolę powiernic, opiekunek i matek, niż przysłówowych groźnych sierżantów, przed którymi się stałe na baczność. Plecaki i akcesoria żołnierskie poszły w zapomnienie. Wyciągano je rzadko: tylko w wypadku kanarowego raportu, odbywanego w "pełnym rynsztunku bojowym", a którego praktyki dla utrzymania dyscypliny nie zaniechano. Głównym celem tego "wojska" stała się nauka. Nie warto było pisać o szkole

drukowała "Panów Tadeuszów", "Trylogię", Prusa i Orzeszkową. Powstała biblioteka. Lokalna szkoła ofiarowała mapy w języku... arabskim, ku utrapleniu słabszych w geografii. Jakaś polonijna organizacja z USA przysłała słowniki. Ktoś wyposażył laboratorium. Tysiącu dziewczętom stworzono normalne warunki do nauki. Działała szkoła powszechna, gimnazja: ogólnokształcące, handlowe, i licea: humanistyczne, pedagogiczne, a w ostatnich okresie — zasłane dorastającymi uczennicami — p o w s t a ł o l i c e u m administracyjno-handlowe. Rosła szkoła w zasoby i swoje własne tradycje. Miała własny hymn, swe odznaki gimnazjalne i swoje święto, obchodzone corocznie 20 maja. I potoczyło się normalne szkolne życie. I znowu nie byłoby nic szczególnego do wspomniania w dniu Święta Szkoły, gdyby poza obowiązkami nauczania nie spełniała równocześnie innej ważniejszej roli. Dla swoich wychowanek była przede wszystkim domem. Żyła w swoim własnym zamkniętym świecie.

Ze szkoły w Nazarecie nie odchodziło się nigdzie. Po prostu w dni szkolne wracało się do internatu, a w dni wolne od nauki — wracało się do domu. Wakacje i święta spędzano razem. W czasie ferii cichy i izki, nie budziły

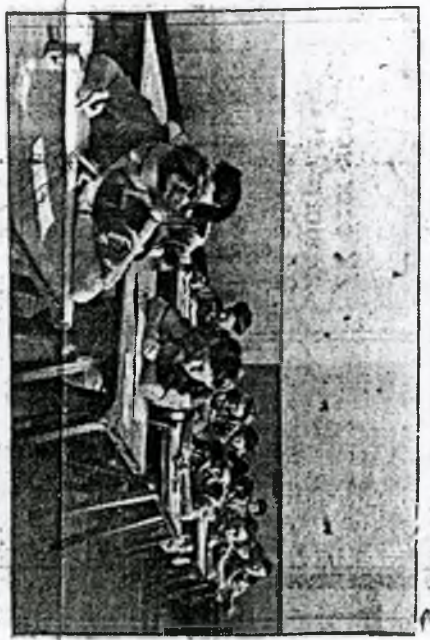

Pierwsze ochotniczki po przybyciu do Iranu.

Poranna musztra w Nazarecie.

Egzamin maturalny

... rane marsze. Zniknęły stopnie wojskowe i tytuły profesorskie. Szkoła w okresie wakacji i świąt była ich wszystkich wspólnym domem. Groźni na lekcjach nauczyciele miękkimi, a służbowe szelony, wspólnie z uczennicami zasiadali do wigilijnego czy wielkanocnego stołu. Razem słuchano rekolekcji, jeżdżono na pasterkę do Betlejem czy w Wielkim Tygodniu na uroczystości wielkopostne do Jeruzolimy. Razem zwiędziano Ziemię Świętą i razem kapano

od. str. 11A

Stefan Legiełyński

NAZARET

Drżek świetlistej drogi

jak paleczka dyrygenta

Nad zieloną Galiłęją

wiatry mdleją.

Gółębie kółkują jasno

bręgamy celiąg miasto

- maleńka dziewczynka arabska

po chruście przykłęka.

Miasto pokoju

- tych domów proszę się

Nazaret w południe

Trzy na dwunastą

radocń nadaje - miastem...

z Synemidzie Niewiasta!

Szostej, a następnie do Piłej Kresowej, ozdabiając ich mundury odznaką "Zubra". Mieszkańcy najpierw w namiotach w Rehowodzie, potem w barakach w Jeninie, a już na dobre i na stałe zamieszkały w mурowanych budynkach przystosowanych do szkolnych potrzeb w Nazarecie. Odkarmlone, szybko rozsięwały się i z obrazami swych niedawnych, nieludzkich odmiennych, lepszych warunkach atakowała coraz rzadziej. Młodość brała górę. Powrót do szkoły po kilkuletniej przerwie spowodowanej pobylem na Syberii napawał radością. "Junaczki", którym w tym czasie nadano szumną nazwę Młodszych Ochotniczek, znalazły się nareszcie w szczęśliwym położeniu. Na świecie szalała wojna. W Nazarecie, leżącym na uboczu działań wojennych, otoczonym wiecznie zielonymi pagórkami usianymi anemonami, panował błogi spokój. "Wojsko" traciło swój wojskowy charakter, przekształcając się coraz bardziej w szkołę internatową. Musztrę ograniczono do porannego marszu po krętych uliczkach Nazaretu, praktykowanym bardziej dla zdrowia niż przygotowującego

uczniowie zdolni, smilni i leniwi, są nauczyciele utłubieni, mili i okropni - dobrzy i źli. Ale szkoła w Nazarecie była inną szkołą. Nadobranie straciła, wyrównanie poziomu, zaszeregowanie uczennic z różnych środowisk i różnych szkół do odpowiednich klas, przystosowanie ich do nowych warunków nie było zadaniem prostym, ani dla uczennic, ani tym bardziej dla zdających sobie z tego faktu sprawę pedagogów. Odczuwało się brak pomocy szkolnych, laboratoriów, map, biblioteki, a przede wszystkim podręczników. Była tylko dobra wola po obu stronach. Nauczyciele z prawdziwego zdarzenia, w soko kwalifikowani, z wielkim oddaniem i sercem przystąpili do swego zadania. Wykłady przygotowywali w domu, a następnie godzinami je dyktowali, zastępując w ten sposób brak podręczników. Uczennice uczyły się z notatek. W pierwszym okresie ograniczono wakacje, nadrabiając szybko stracony czas. Nikt nie narzekał, nikt się nie sprzeciwiał i nikomu nie przeszkadzały dokuczliwe "hamsiny". Szkoła rosła szkoła w zasoby. Polska drukarnia w Jeruzolimie pełną parą

od. ze str. 10A

SZKOŁA TYSIĄCA DZIEWCZĄT

się na plażach Tyberiady. Wspólnie spędzano wakacje wśród libańskich cedrów i nad morzem w Atlicie. Samodzielnie chodziły tylko uczennice na tradycyjne węgry, nie zapominając o zabranii najmłodszych "wojskowych", których jeszcze kilka nie rozstawało się z misiami. I pewnie dlatego ta szkoła tak bardzo utkwiała w pamięci.

I gdy w 1947 roku Szkoła Młodszych Ochotniczek, w ślad za swym opiekunem, Drugim Korpusem, podążyła do Anglii, gdzie miała być rozwiązana, abiturientkom opuszczającym Nazaret ze świadectwem maturalnym pod pachą towarzyszyło uczucie, że opuszcza się dom rodzinny i wychodzi w szeroki świat.

MEMORIAŁ

General Marii Wittek

Toruń, dnia 10 V 2002r.

1.dz.2351 WSK 2002

Kopia

Pani Alicja Kazimiera Michałowska

ul. Koszarowa 1 m 1

23- 200 KRAŚNIK

Wielce Szanowna Pani,

W imieniu Pani Profesor Elżbiety Zawackiej twórczyni toruńskiej Fundacji Archiwum Pomorskie Armii Krajowej dziękuję bardzo za przysłane materiały archiwalne na podstawie których w Archiwum WSK została założonateczka osobowa o numerze inwentarza 3119/WSK na Pani rodowe nazwisko Bober zam. Michałowska. Relacja Pani z przebiegu służby wojennej w PSK jest interesująca i cenna, także materiały potwierdzające Pani służbę. Załączony wycinek prasowy „ Szkoła tysiąca dziewcząt” zostanie umieszczony w teczce problemowej PSK. Artykuł jest ciekawy. Bardzo mnie cieszy Pani zapowiedź współpracy z Memoriałem General Marii Wittek. Dziękuję za podpisane Zgłoszenie. Będę wdzięczna Pani za pomoc w zbieraniu relacji od kobiet- żołnierzy z różnych formacji, ewentualnie nazwisk i adresów. Jako dokumentalistka Archiwum WSK odpowiadam za gromadzenie i opracowywanie dokumentów z PSK. Mam nadzieję, że nasze kontakty będą przyjazne. Wysyłam Pani książkę Anny Bobińskiej o której Pani wspomina by nabyć. Kilka egzemplarzy miała Fundacja w depozycie do sprzedania. Cena 1 egz. wynosi 20 zł. Dołączam także materiały informujące o działalności Fundacji i Memoriału. Z całego serca pozdrawiam życząc wiele zdrowia i sił do twórczej pracy.

Z wyrazami głębokiego szacunku

Anna Rojewska

Anna Rojewska

Dokumentalistka Archiwum WSK

Odcinek dla adresata
A. Michałowska
Nadawca (imię i nazwisko - nazwa)
Korzenowa 1/1
ulica, nr domu, nr mieszkania
23-200 Krasnik
ozn. kod. poczta
zł 30 gr
ADRESAT Fundacja
Archizum Armii Kraj
Imię i nazwisko (nazwa)
Garbary 2
87-100 Toruń

z podziękowaniem za Bobik
Miej, PW SK 2 Korpusu
i z najlepszymi życze-
niami Atiija Michaiłowici
Krasnik, 16.V. 2002 r.

Miejsce
na korespondencję

Archiwum WSK
przy Fundacji Archiwum Pomorskie AK

87-100 Toruń, ul. Wielkie Garbany 2

Nadawca: Alicja Michałowska, ul. Koszarowa 1m.1, 23-200 Kraśnik

BOBER Alicja Kazimiera

